

A kéménySEPRŐ

Valaki csengetett. A kutyatenyésztő megrezsent, és rögtön a távirányítóért nyúlt. Lehalkította a tévét, s papucsát félrerúgva, lábujjhegyen osont ki az előszobába. Gyorsan bekukkantott a kémlelőlyukba, de csak sötétet látott. Óvatos mozdulattal nyitotta ki az ajtót, csak annyira, hogy oldalvást kisurranhasson. A lépcsőházban fanyar sárszag terjengett, valahonnan csoszogás hangja hallatszott, felmérhetetlen távolságból érkeztek hozzá a hangok. A kutyatenyésztő idegesen tekingetett körbe, de mikor szeme hozzászokott a sötétséghez, akkor is csak a csoszogó öregemberek vaskos, nehéz bocskorai által összesározott, nyirkos lépcsőház ürességét láthatta.

Most is csak résnyre tárva ki az ajtót lopózott vissza a lakásba, mintha fürkésző szemek követnék minden egyes mozdulatát. Talán a lánya szobája felől leskelődnek, talán a konyhából, ott könnyen megbújhat bárki a hűtő mögött. Talán becsempészett valaki egy csekket, egy számlát, ami ott fogja várni a konyhaasztalon vagy a nappaliban, a kanapén. Huzatot érzett, jöllehet minden ablak zárva volt, s a lánya szobájába és a konyhába vezetők kivételével az ajtók is. A nappaliban nem talált semmiféle újat, pedig körbejárta, és alaposan átvizsgált minden egyes zugot. Leült a kanapéra, merev tartással, s előkereste a távirányítót a párna és a karfa közti résből, hogy felhangosítsa a tévét.

Tartott tőle, hogy előbb-utóbb megjelenik valaki a kábelszolgáltatótól. Néhány hete, vagy talán már néhány hónapja, nem emlékezett, kibővítették a csomagjukat, még egyszer annyi csatornát foghattak, annak ellenére, hogy ők szűkíteni szerették volna, le akarták jelenteni azokat az adókat, amelyeket sosem néztek. A szolgáltató viszont bővített, új, exkluzív csatornák ugrottak be, miközben a legutóbbi számlán a szűkített csomagnak megfelelő összeget tüntették fel. A kutyatenyésztő eleinte a vadonatúj, éjjel-nappal korlátlanul nézhető pornócsatornák miatt örvendezett, aztán mégsem nézte őket. Egyszer-egyszer odakapcsolt, de nem-

sokára azon kapta magát, hogy nem figyel, nem érdeklő. Vagy éppenséggel olyan undorító jelenet ment épp, amitől majd felfordult a gyomra. Talán ha egyszer az elejétől nézné valamelyik filmet. Így azonban nem bírta két-három percnél tovább. Amióta nem járt ki a telepre, s nem vett részt a megrendelőkkel folytatott tárgyalásokon sem, délelőttönként is otthon ücsörgött, mivel ilyenkor még korainak tartotta kimenni az Egérlyukba. Felfedezte magának az egyik rajzfilmsatornát, s minden nap negyed tizenegykor oda-kapcsolt, hogy megnézze az egyik régi horgászos rajzfilm soron következő epizódját. Szerette benne a kukacot, valahogy mindig azonosulni tudott vele. Meg azt a szemüveges halat, azt különösen rokonszenvesnek találta. Tízkor már izgatottan szorongatta a távirányítót, megnézte valahonnan a híreket, hogy aztán pontban negyedkor a rajzfilmsatornára váltson. Feszülten bámulta a képernyőt, egy pillanatra sem dőlt hátra. Aztán, amint elfutottak a feliratok a végén, és elhallgatott a zene, gyorsan, szégyenkezve elkapcsolt.

Ahogy megmarkolta a távirányítót, hogy hangot adjon, zeneszó csendült fel odakintről. Úgy állt fel, akár egy holdkóros, távirányítóval a kezében sétált ki a konyhába. Az ablak mellől már jól kivehetően hallatszott a szemközti panelház egyik lakásában muzsikáló zenetanár játéka. Ilyenkor nem nagyon szokott zenélni, a tanítványai délután látogatták, s a kora esti órákban gyakorolt. Valami újat játszott most, a kutyatenyésztő még sosem hallotta ezt a magával ragadó dallamot. Látta a fiatalember sziluettjét, ott állt az ablaknál, háttal, úgy szorította magához a hangszert, mintha a kedvese lenne, s a fejével finom mozdulatokat tett. A kutyatenyésztő gyorsan elindult kifelé, alig ügyelve a nesztelenségre.

Behúzta maga mögött az ajtót, majd megtapogatta a zsebeit, hogy magával hozta-e a kulcsot. Ott volt a bal oldali nadrágzsebében, elővette, s kinyitotta vele az ajtót. Végül visszatette a kulcsot, s most a pénztárcája után kezdett kutatni. Ekkor vette észre, hogy a távirányítót még mindig ugyanolyan görcsösen szorongatja, mint amikor meghallotta a zeneszót. Most csak a lépcsőház halk, elhaló neszeit hallotta. Odafent, valamelyik felső emeleten csoszogott valaki, talán egy eltévedt öregember. A kutyatenyésztő érezni vélte a szagát, ami kutyaszaggal vegyült, s ettől valami lelkiismeretfurdalás-féleség támadta meg a bensőjét. Gyorsan elhessegette magától, ruganyos léptekkel szaladt le a lépcsőkön és határozott mozdulattal lökte ki az ajtót.

Leszegett fejjel csapott át a szemközti panelházhoz, s csak akkor nézett fel, amikor a bejárat elé ért: nyolc emelet, emeletenként két-két lakás. A zenetanár a harmadikon lakott, éppen, mint ő, a két lakás között légvonalban alig lehetett több a távolság húsz lépésnél. Milyen távolinak tűnt mégis... Borult volt az ég, a napsugarak alig derengtek át a felhőkön kelet felől; fél tíz felé járt, elült már a nyüzsgés az utcán, mindenki hazatért a munkaügyiről meg a kisboltból. Melírke ilyenkor már a raktárban nézi a Paula és Paulina tegnapi részének ismétlését, a boltban meg három-négy szótlan fickó rumot iszik kis műanyag poharakból. A lakótelep többi komoly férjja borostás állát simogatja a konyhaasztalnál ülve, és azon morfondírozik, eljött-e már az idő kinézni az Egérlyukba. A kutyatenyésztő néhány ablakból fényt látott kiszűrődni. A kapuhoz lépett. A postaládákon néhány kis matrica, hirdetésekkel, egy F. B. monogramú illető kínálta a szolgáltatását, wifi-routereket szerelt be lakásokba. A kutyatenyésztő hirtelen ötlettől vezérelve nekiállt lekaparászni a hirdeté-

seket, s közben a csengőkre ragasztott névcetliket olvastatta. Néhányat ismert az itt lakók közül, de úgy tudta, már elköltöztek. Talán csak itt felejtették a nevüket. Mikor végzett, s lekaparta az összes hirdetést, elégedetten a szétvert kilincs után nyúlt. Könnyedén benyithatott, az egész ajtó pocscék állapotban volt, nem sok kellett, hogy kizuhanjon a keretből.

Arra számított, hallani fogja a zenét. Ehelyett azonban feszült csend fogadta a lépcsőházban, csak halk szófoszlányok jutottak el hozzá valamelyik lakásból, talán az első emeletről, egy asszony rikácsolásának hangdarabkái. Ahogy elindult felfelé a lépcsőkön, ki tudta venni a szavakat, valami Buksiról volt szó, a nő azt ismételte nyavalyogva, én nem adom Buksit. A kutyatenyésztő ideges lett a nő sopánkodásától, megállt az ajtó előtt, a nő meg egyre csak sírt. Végül elhallgatott, már csak halk bőgicselés hallatszott ki, s valami esetlenül vigasztaló férfihang. A kutyatenyésztő lassan továbbindult, izgatottan fújta, felfelé leselkedve. A következő lépcsőfordulónál megint meg kellett torpannia, mert az orrát megcsapta a lányok illata.

Felfoghatatlan illat volt. A kutyatenyésztő szokta néha látni a lányokat, akik a zenetanárt látogatták, voltak közöttük olyanok is, akik az ő lányával jártak egy évfolyamba. A lányán azonban sosem érezte ezt a rendkívüli illatot, semmiféle illatot nem érzett rajta, legálábbis az elutazása előtti napokig. Az utolsó napokban friss illata volt a bőrének, csecsemőillata. Addig a kutyatenyésztőék lakásában mindent elnyomott a felesége átható rozmarinillata. Ennek gyengülésével kapott erőre lánya lágy tavaszi illata; azt azonban nem érezhette soká. A lánya elutazott, a felesége illata pedig elhalt. A zenetanár tanítványait csak messziről csodálhatta, a konyhaablakból, ahol általában egy jägeres üveggel a kezében posztolt a hűtőszekrény fedezékében. Az utcán ténfergő kövér, puffadt öregemberek között minden második délután bukkantak fel ezek a látomászerű, bimbózó lányok, akik a zenetanárt látogatták. Sötétedés idején érkeztek, s a kutyatenyésztő azt még látta néha, ahogy feltűnik sötét sziluettjük odaát, a szemközti ablak mögött. Még finom kis mellüket is látta, ahogy cirógatja a halovány fény, és kacagásuk ritmusára hullámzó lágy szálú hajukat. Aztán a zenetanár az ablakhoz lépett, minden második délután, amikor odakint már csak a közvilágítás gyér fénye pislog, és leengedte a masszív műanyag redőnyöket. Onnantól kezdve a kutyatenyésztő csak képzelődhetett, s bőszen szimatolhatott, de nem érzett semmit, csak a huzat szívta az orrát.

Most, ahogy közeledett a zenetanár harmadik emeleti lakása felé, érezni vélte az illatot, olyan töményen, mint még soha: más volt ez, mint lánya gyermekbőrillata azokban a napokban, az elutazása előtt. Más volt, mint a tavaszi mezők fanyarul friss, letaglózóan természetes párája. Ebben az illatban történeteket talált, szavakat, édes hazugságokat. A lányok kacéran füllentettek neki ebben a bőven áradó illatban. Érezte benne annak a napnak a magasztos hangulatát, amikor ezek a lányok először indultak el otthonról az iskolába elfojtott izgalommal, érezte azt a remegő bővöletet, amikor először csókoltak másik ajkat valamelyik kapualjban, ahogy azt a pulzáló, átláthatatlan, szétrobbanni vágyó pillanatot is, amikor engedték magukba hatolni első türelmetlen hódolójukat. Hevesen szívta magába az illatot, és hagyta, hadd teljen meg vele, űzzön, szorítson ki belőle minden mást, foglalja el az egész bensőjét.

Nem volt semmiféle névtábla az ajtón. A kilincs nem volt gombos, és a kutyatenyésztő nem habozott, azonnal benyitott. Kissé kóválygott a feje az illattól, de ahogy belépett a hűvös lakásba, a józanság masszív hullámban tört rá. A lakás lerobbant volt és

sivár, semmi nyoma elegáns bútordaraboknak, ahogy azt az ember egy zé- nész otthonában elvárná. Az előszoba sarkában néhány öreg, repedezett kér- gű, szakadt szárú csizma hevert, a fogason súlyos, faggyúszagú kabátok lóg- tak. Koromfoltok borították a szürkés falakat, az előszoba kis fülkájában drótkéfék sötétlettek. Rövid, mesterkéltségek hangja szűrődött ki va- lamelyik helyiségből. A kutyatenyésztő úgy találta, a lakás elrendezése meg- egyezik az övével, de ahogy be akart lépni a nappaliba, megütközött, mert másféle szobát talált ott, olyasfélét, mint a lánya szobája. Ahogy a lányáé, ez a szoba is üresen állt, a falon néhány félig leszakadt naptár, csak az egyik- nél tudta kivenni a dátumot, tizenhárom évvel ezelőtti volt. Továbbment, s ahol a konyhának kellett volna lennie, ott találta meg a nappalit. Ez volt az a helyiség, amelybe átlátott a saját konyhájának ablakából. Szemben egy falra csavarozott kis fémszerkezeten régi, apró tévé képernyője villogott: oly- kor rózsaszínűen, máskor zöldesen vibrált, és időnként hangyácskák úsztak végig rajta. A tévé előtt egy bolyhos gyapjómellényt viselő kövér öregember ült, fújtatva bámult fel a készülékre, egy pillantást sem vetett a jövevény fe- lé. A Paula és Paulina tegnapi részének ismétlése ment, Paula épp most ír- ta ki a csekket a szeretőjének, hogy az végre békén hagyja. A kutyatenyésztő egy pillanatra belefeledkezett a filmbe, próbált visszaemlékezni, milyen összegű csekket írt ki Paula, de nem bírta rájönni, tízezer vagy tizenkétezer dollárról szólt-e. Épp mikor mutatták a csekket, az öregember megszólalt, hogy kit keres. A zenetanárt, mondta a kutyatenyésztő. Maga is, kérdezett vissza az öregember, le sem véve a szemét a képernyőről. A kutyatenyésztő erre már nem szólt semmit, kirohant a lakásból és becsapta maga mögött az ajtót. A dörrenésre megtorpant, s az utána beálló csendben valami szo- katlant vélt hallani. Csilingelő lányhangot, valahonnan lentről. A korláthoz lépett, de csak annyit látott, hogy egy fürge kis teremtes van odalent va- lamelyik emeleten. Azonnal nekiiramodott, lihegve, de csak az első emele- tre érve pillantotta meg a hang forrását: a kislány épp visszanezett, elkere- kedett, nagy szemekkel, és becsapódott mögötte az ajtó. A kutyatenyésztő rohant utána, nem törődve semmivel. Az épület előtt megállt egy pillan- ta, s észrevette, hogy a lány befelé, a város felé szalad, közben pedig vissza- visszanez felé. A nyomába eredt, olyan tempóban, hogy ne vesse őt szem elől, ne tudjon elbújni valamelyik bérház rejtekében. Nőtt a távolság ket- tejük közt, ezért a kutyatenyésztő gyorsított, s az arca közben önkéntelenül vigyorba rándult. Egyre közeledett már a lányhoz, látta, ahogy a haja a fu- tása ritmusára hullámszik. A kutyatenyésztő erősen lihegett, lassítani kény- szerült, de lassított a lány is, gyors gyaloglásba váltottak. A lány a füléhez emelt valamit, s a kutyatenyésztő hallotta, hogy beleszól, igen, van nála va- lami, van valami a kezében, ezt ismételte. A kutyatenyésztő a kezére pil- lantott: még mindig görcsösen szorongatta a távirányítót. Megállt, a cipő- je mélyen belesüppedt a sárba. A lány egy parkolóba ért, még mindig vis- sza-visszanezett, majd behajtott egy kocsí, egyenesen mellé. Egy Alfa Ro- meo volt, alig némi sárral az alvázán, egyébként sötétben fénylő, és a sofőr oldaláról egy izomtól duzzadó, kopasz fickó szállt ki.

A kutyatenyésztő nagyokat nyeldesve fordult vissza, és a háza felé vette az irányt. Aztán az egyik bérháznál mégis befordult, letérve a háza felé ve- zető legrövidebb útvonalról, és szilaj vágtaiba fogott. Nem hazafelé futott, hanem valamerre a telep felé.

Csak akkor állt meg, amikor harangszó csapta meg a fülét: tíz órára ha- rangoztak. Negyed tizenegyre már semmiképp nem érhet haza. ■ ■ ■

■ Szalay Zoltán (Dunaszerdahely, 1985): író, kritikus. Legutóbbi kötete: *A kormányzó könyvtára* (Kalligram, 2010).